

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1823/5 - 2013 අගෝස්තු මස 12 වැනි සඳුදා - 2013.08.12

(ආණ්ඩුවේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

ආණ්ඩුවේ නිවේදන

2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත

2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 104 වගන්තියේ (3), (3අ) සහ (4) වැනි උපවගන්ති සහ 104අ වගන්තියේ (3) සහ (4) වැනි උප වගන්ති සමග කියවිය යුතු, එකී දේශීය ආදායම් පනතේ 212 වැනි වගන්තිය යටතේ, මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලබන නියෝග.

මෙම නියෝග 2013 අප්‍රේල් මස 01 වැනි දින සිට ක්‍රියාත්මක වන අතර, එදින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, 2008 අප්‍රේල් මස 22 වැනි දින සහ අංක 1546/10 දරන ගැසට් නිවේදනය මගින් ප්‍රකාශයට පත්කළ නියෝග පරිච්ඡේද කරනු ලැබේ.

මහින්ද රාජපක්ෂ,
මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍ය.

2013 ක් වූ අගෝස්තු මස 12 වැනි දින,
මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය,
කොළඹ 01.

නියෝග

මෙම නියෝග (I වැනි කොටසේ සහ II වැනි කොටසේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති පරිදි) “පැවරුම් මිල නියෝග” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

I කොටස

අන්තර්ජාතික ගනුදෙනු සමම්බන්ධයෙන් පැවරුම් මිල නියෝග

1. අසම්බන්ධිත මිල

ආශ්‍රිත යම් ව්‍යවසායයන් දෙකක් අතර සිදුකරනු ලබන යම් ගනුදෙනුවක දී, පැන නගින, ලැබෙන හෝ උපචිත වන ලාභ සහ ආදායම හෝ දරන ලද පාඩු ගණන් බැලීමේ කාර්යය සඳහා 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 104 (3) වගන්තියේ දැක්වෙන “ අසම්බන්ධිත මිල ” ගණනය කිරීම, පහත සඳහන් ක්‍රම අතරින් ඒ සඳහා වන වඩාත්ම යෝග්‍ය ක්‍රමය මගින් තීරණය කළ යුතුවේ.

(අ) සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර මිල ක්‍රමය

මෙම ක්‍රමය යටතේ -

- (i) සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර ගනුදෙනුවක දී හෝ එවැනි ගනුදෙනු ගණනාවක දී පවරන ලද දේපළ හෝ සපයන ලද සේවා සඳහා අය කරන හෝ ගෙවන ලද මිල හඳුනා ගනු ලැබේ ;
- (ii) එකී මිල, ගනුදෙනුව සහ සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර ගනුදෙනුව අතර හෝ විවෘත වෙළෙඳපොළ මිල කෙරෙහි වැදගත් බලපෑමක් ඇති කරනු ලැබිය හැකි එවැනි ගනුදෙනුවලට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායන් අතර යම් වෙනස්කමක් වේ නම්, එකී වෙනස්කම් සඳහා ගැලපීම් කරනු ලැබේ ;
- (iii) එසේ ගැලපීමෙන් ලබාගන්නා මිල, ගනුදෙනුවට අදාළ දේපළ පැවරීමේ හෝ සේවා සැපයීමේ “අසම්බන්ධිත මිල” ලෙස සලකනු ලැබේ.

(ආ) ප්‍රති අලෙවි මිල ක්‍රමය

මෙම ක්‍රමය යටතේ -

- (i) යම් ව්‍යවසායයක් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායකින් දේපළක් මිලට ගත් විට හෝ යම් සේවාවක් ලබාගත් විට අසම්බන්ධිත ව්‍යාපාරයකට එම දේපල නැවැත්වීමේ හෝ සේවා සැපයීමේ සඳහා වන “ මිල ” හඳුනා ගනු ලැබේ ;
- (ii) එසේ හඳුනාගනු ලැබූ ප්‍රති අලෙවි මිලෙන්, ව්‍යවසායට හෝ අසම්බන්ධිත ව්‍යාපාරයකට, සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර ගනුදෙනුවකදී හෝ ගනුදෙනු ගණනාවකදී ගනුදෙනුවට අදාළ වන දේපළ හෝ ඒ හා සමාන දේපළක් මිලට ගෙන නැවත විකිණීමෙන් හෝ එම සේවාව හෝ ඒ හා සමාන සේවාවක්, ලබාගෙන සැපයීමෙන් ලබා ගත හැකි සාමාන්‍ය දළ ලාභ තීරුව අඩු කරනු ලැබේ ;
- (iii) දේපළ මිල දී ගැනීමේ දී හෝ සේවාවක් ලබා ගැනීමේ දී එකී ව්‍යවසාය දරනු ලැබූ විශේෂ එලෙස ලබාගත් මිලෙන් තවදුරටත් අඩු කෙරේ ;
- (iv) එසේ ලබාගත් මිලට, විවෘත වෙළඳ පොළේ දළ ලාභ තීරයට සැලකිය යුතු බලපෑමක් කළ හැකි වන්නා වූ අදාළ ගනුදෙනුව සහ සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු අතර හෝ එවැනි ගනුදෙනුවලට එලඹෙන ව්‍යවසායන් අතර භාවිතා කළ, ගිණුම් ක්‍රමවල යම් පරස්පරතාවයක් වේ නම් ඒවා ද ඇතුළුව මෙහෙයුම් හා අනෙකුත් පරස්පරතාවයන් ඇත්නම්, ඒ සඳහා අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදුකරනු ලැබේ ;
- (v) උපඡේද (iv) යටතේ ගලපන ලද මිල, ව්‍යවසාය විසින් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් දේපළ මිලදී ගැනීමේ දී හෝ සේවා ලබා ගැනීමේ දී “අසම්බන්ධිත මිල ” ලෙස සලකනු ලැබේ.

(ඇ) පිරිවැය එකතු කළ මිල ක්‍රමය

මෙම ක්‍රමය යටතේ -

- (i) ව්‍යවසායන් විසින් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායකට දේපළ පැවරීමක දී හෝ සේවා සැපයීමේ දී එකී ව්‍යවසාය විසින් දරන ලද සෘජු සහ වක්‍ර නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කරනු ලබයි ;
- (ii) එකී ව්‍යවසාය විසින් හෝ අසම්බන්ධිත ව්‍යාපාරයක් විසින්, සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක් හෝ ගනුදෙනු මගින් සමාන දේපළක් හෝ සේවාවන්, පැවරීමේ දී හෝ සැපයීමේ දී පැන නගින (සමාන ගිණුම් ක්‍රමවේදය අනුවම ගණනය කරනු ලැබූ) එකී පිරිවැයට අදාළ සාමාන්‍ය දළ ලාභ තීරය ගණනය කරනු ලැබේ ;
- (iii) විවෘත වෙළඳ පොළේ දළ ලාභ තීරයට දැඩි ලෙස බලපෑමක් කළ හැකි, ගනුදෙනුව සහ සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු අතර හෝ, එකී ගනුදෙනුවට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායන් අතර, මෙහෙයුම් හෝ වෙනත් යම් පරස්පරතාවක් වේ නම් එකී පරස්පරතාවයන් සැලකිල්ලට ගෙන මෙම ඡේදයේ (ii) උපඡේදයේ දැක්වෙන සාමාන්‍ය දළ ලාභ තීරයට අවශ්‍ය ගැලපීම් කරනු ලැබේ ;
- (iv) ඉහත (i) උපඡේදයේ දක්වා ඇති පිරිවැයට ඉහත (iii) උපඡේදයේ දක්වා ඇති ලාභ තීරය එකතු කරනු ලැබේ ;

- (v) එසේ ලබාගත් මුදල ව්‍යවසායයේ දේපළ සැපයීමට හෝ සේවා සැපයීමට අදාළ අසම්බන්ධිත මිල වශයෙන් සළකනු ලැබේ.

(අ) ලාභ ඡේදන ක්‍රමය

සුවිශේෂී අස්පර්ශනීය දෑ පැවරීමේ ගනුදෙනුවලදී, හෝ යම් ගනුදෙනුවක අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීමේ කාර්යය සඳහා වෙන්වෙන්ව ඇගයීමට ලක් කිරීමට නොහැකි තරමට අන්තර් සම්බන්ධතාවයන්ගෙන් යුත් බහු විධ ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනුවලින් සමන්විත ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් මෙම ක්‍රමය මූලික වශයෙන් අදාළ කරගත හැකිය. මෙ මගින් -

- (i) ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය, ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනුවක නිරතවීම තුළින් උපයන ඒකාබද්ධ ශුද්ධ ලාභය තීරණය කරනු ලැබේ ;
- (ii) එකී ශුද්ධ ලාභය ඉපයීමේ දී එක් එක් ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය සාපේක්ෂ දායකත්වය ඇගයීම සඳහා එකී එක් එක් ව්‍යවසාය කාර්ය සාධනය, යොදාගත් වත්කම්, උපකල්පිත අවදානම සහ අසම්බන්ධ ව්‍යාපාරයක් එවැනිම පරිසරයක් තුළ සංසන්දනය කළහැකි කාර්ය භාරයක නිරතවෙමින් කෙසේ දායකත්වයක් සපයන්නේ ද යන්න පෙන්වුම් කරන විශ්වාසදායී බාහිර වෙළඳපොළ දත්තයන් පාදක කොට ඇගයීමට ලක් කරනු ලැබේ ;
- (iii) (ii) උප ඡේදයේ ඇගයීමට ලක් කර ඇති පරිදි ඒකාබද්ධ ශුද්ධ ලාභය එකී ව්‍යවසායන් විසින් සපයා ඇති සාපේක්ෂ දායකත්වයේ අනුපාතයට අනුව ව්‍යවසායන් අතර බෙදා වෙන් කරනු ලැබේ ;
- (iv) එලෙස තක්සේරු කිරීමට යටත් වන්නාට බෙදා වෙන්කරන ලද ලාභය, ගනුදෙනුවට අදාළ අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලැබේ.

කෙසේ වෙතත් මෙම ඡේදයේ (i) වන උපඡේදයේ දැක්වෙන ඒකාබද්ධ ශුද්ධ ලාභය පළමු කොට ව්‍යවසාය නිරත වී ඇති ගනුදෙනුවේ වර්ගය අනුව යෝග්‍ය ප්‍රතිලාභ සපයා දීමක් ලෙසින්, ස්වාධීන ව්‍යාපාරයක් සමාන වර්ගයේ ගනුදෙනුවක නිරතවීමෙන් ලැබෙන වෙළඳපොළ ප්‍රතිලාභ සැලකිල්ලට ගනිමින් එක් එක් ව්‍යවසායට අදාළ කොටස් වෙන්කර දී ඉන් පසුව, මෙම ඡේදයේ (ii) සහ (iii) උප ඡේදවල නිශ්චිත කොට දක්වා ඇති පරිදි ව්‍යවසායවල සාපේක්ෂ දායකත්වයට සමානුපාතිකව උක්ත වෙන්කර දීමට පසුව ඉතිරිවන ශුද්ධ ලාභය ව්‍යවසායන් අතර බෙදා වෙන්කර දෙනු ලබන අතර එවැනි අවස්ථාවක දී පළමුකොට වෙන්කර දුන් ශුද්ධ ලාභය හා ව්‍යාපාරවල සාපේක්ෂ දායකත්වය අනුව බෙදා වෙන් කර දුන් ශුද්ධ ලාභ ශේෂය එකතුව ගනුදෙනුවෙන් ව්‍යවසාය උපයාගත් ශුද්ධ ලාභය ලෙස සළකනු ලබයි.

(ඉ) ගනුදෙනු මත ශුද්ධ ආන්තික ලාභ ක්‍රමය

මෙම ක්‍රමය යටතේ -

- (i) ව්‍යවසාය විසින් දරන ලද පිරිවැය, කරන ලද විකිණීම් හෝ යොදාගන්නා ලද හෝ යොදාගැනීමට අදහස් කරන වත්කම්වලට අදාළව හෝ වෙනත් යම් අදාළ පදනමක් මත ව්‍යවසාය විසින් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් සමග එළඹුනු ගනුදෙනුවකින් ලැබූ ශුද්ධ ලාභ තීරය ගණනය කරනු ලැබේ ;
- (ii) එකී ව්‍යවසාය විසින් හෝ අසම්බන්ධිත ව්‍යාපාරයක් විසින්, සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර අසම්බන්ධිත ගනුදෙනුවකින් හෝ එවැනි ගනුදෙනු ගණනාවකින් උපයාගන්නා ලද ශුද්ධ ලාභ තීරය එම පදනම මතම ගණනය කරනු ලැබේ ;
- (iii) විවෘත වෙළඳපොළෙහි ශුද්ධ ලාභ තීරයට දැඩි ලෙස බලපෑම් කළ හැකි, ගනුදෙනුව සහ සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක් හෝ එකී ගනුදෙනුවලට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායන් අතර යම් වෙනස්කම් වෙනොත් එම වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගෙන සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවලින් ඉපැයෙන මෙම ඡේදයේ (ii) වන උපඡේදයේ දැක්වෙන ආන්තික ශුද්ධ ලාභ තීරය ගලපනු ලැබේ ;
- (iv) ව්‍යවසාය විසින් උපයාගත් මෙම ඡේදයේ (i) වැනි උප ඡේදයේ සඳහන් ශුද්ධ ලාභ තීරය මෙම ඡේදයේ (iii) වැනි උප ඡේදයේ දැක්වෙන ශුද්ධ ලාභ තීරයට සමාන ලෙස පිළිගැනේ ;
- (v) එලෙස ඇතිකරගත් ශුද්ධ ලාභ තීරය ගනුදෙනුවට අදාළ අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීම සඳහා සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ.

එසේ වුවද, වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය මගින් එක් මිලකට වැඩියෙන් නිශ්චය කරන අවස්ථාවන්හිදී එකී මිලයන්හි අංක ගණිතමය මධ්‍යන්‍යය, අසම්බන්ධිත මිල ලෙස ගත යුතු ය.

එසේ තවදුරටත් එලෙස නිශ්චය කළ අසම්බන්ධිත මිල හා සැබෑ ලෙස ගනුදෙනුව සිදුකර ඇති මිල අතර වෙනස පසුව සඳහන් කළ මිලෙන් 3% නොඉක්මවන්නේ නම්, සැබෑ ලෙස ගනුදෙනුව සිදුකර ඇති මිල අසම්බන්ධිත මිල සෙ සැලකිය යුතු ය.

2. නියෝග 1හි කාර්යයන් සඳහා පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක් සමග අදාළ ගනුදෙනුවේ සංසන්දනාත්මක භාවය පහත සඳහන් සාධක මත තීරණය කරනු ලබයි :

- (අ) පවරන ලද දේපලෙහි හෝ සපයන ලද සේවාවෙහි පවතින සුවිශේෂී ලක්ෂණ ;
- (ආ) ගනුදෙනුවට අදාළ පාර්ශ්වයන් විසින් යොදාගත් හෝ යොදාගනු ලබන වත්කම් සහ උපකල්පිත අවදානම සැලකිල්ලට ගෙන ගනුදෙනුවේ දී සිදුකළ කාර්ය භාරයන් ;
- (ඇ) ගනුදෙනුවේ අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් අතර, වගකීම් අවදානම සහ ප්‍රතිලාභ බෙදාගැනීම පිළිබඳව ප්‍රකාශිතව හෝ අධ්‍යයනයෙන් දක්වා ඇති ගනුදෙනුවේ ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි (විධිමත් හෝ ලිඛිත හෝ එසේ නොවන)
- (ඈ) අදාළ පාර්ශ්වයන් විසින් ගනුදෙනුව සිදුකරනු ලබන වෙළඳපොළේ පවත්නා ස්වභාවය එනම් භූගෝලීය පිහිටීම, වෙළඳ පොළේ ප්‍රමාණය, නීතිය සහ රටේ බලාත්මක නියෝග, ශ්‍රම පිරිවැය, වෙළඳ පොළේ ප්‍රාග්ධනය, සමස්ත ආර්ථික වර්ධනය, තරගකාරී මට්ටම සහ වෙළෙඳපොළ තොග හෝ සිල්ලර ද යන වග.

3. (අ) සංසන්දනය කරනු ලබන ගනුදෙනුව හෝ එකී ගනුදෙනුවට එළඹෙන ව්‍යවසායන් අතර යම් වෙනස් කමක් වේ නම් එකී වෙනස්කම් හේතුවෙන් විවෘත වෙළඳ පොළේදී අදාළ ගනුදෙනුව සිදුවීමේදී අයකරනු ලබන හෝ ගෙවනු ලබන මිල හෝ පිරිවැයට, හෝ උපයන ලාභයට දැඩි බලපෑමක් සිදු නොවන්නේ නම් ; හෝ

(ආ) එකී වෙනස්කම් හේතුවෙන් සිදුවන දැඩි බලපෑම නැති කිරීම සඳහා හේතු සහගත නිවැරදි ගැලපුම් කිරීමට හැකියාව ඇත්නම්

පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක්, සංසන්දනය කළ හැකි ගනුදෙනුවක් ලෙස සැලකිය යුතුය :

පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක් වෙතත් ගනුදෙනුවක් සමග සංසන්දනය කිරීම විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන දත්ත එකී ගනුදෙනුව ඇතුළත්වන තක්සේරු වර්ෂයට අදාළ දත්ත විය යුතුය ;

කෙසේ වෙතත්, සංසන්දනය කරනු ලබන ගනුදෙනුවල අදාළ පැවරුම් මිල තීරණය කිරීම සඳහා උපකාරීවන කරුණු හෙළිදරව් කර ගැනීමට එකී තක්සේරු වර්ෂයට පෙර වසර දෙකකට වැඩි නොවන කාල පරිච්ඡේදයකට අදාළ දත්ත මගින් හැකිවේ නම්, එකී දත්ත ද සැලකිල්ලට ගත හැකි ය.

4. වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය

(අ) මෙහි 1 වන නියෝගයේ කාර්යයන් සඳහා “ වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය ” වනුයේ එක් එක් නිශ්චිත ගනුදෙනුවේ ස්වභාවය සහ කරුණුවලට හොඳින්ම ගැලපෙන සහ ගනුදෙනුවට අදාළ අසම්බන්ධිත මිල වඩාත් විශ්වාසදායී ලෙස සපයා දෙන ක්‍රමය වේ ;

(ආ) වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය තෝරා ගැනීමේ දී පහත සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගත යුතුය එනම් :-

- (i) ගනුදෙනුවේ ස්වභාවය සහ වර්ගය ;
- (ii) ගනුදෙනුවට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායේ වර්ගය හෝ වර්ග සහ යොදවන ලද වත්කම් සහ යොදා ගැනීමට නියමිත වත්කම් සහ එවැනි ව්‍යවසායන් දරන අවදානම සැලකිල්ලට ගත්කළ ඔවුන් විසින් ඉටුකරනු ලබන කාර්යයන් ;
- (iii) යම් ක්‍රමයක් භාවිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීමේ හැකියාව, දත්තවලින් වන ආවරණය හා දත්තවල විශ්වාසී බව ;
- (iv) ගනුදෙනුව සහ පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුව අතර සහ එවැනි ගනුදෙනුවලට එළඹෙන ව්‍යවසායන් අතර පවත්නා සංසන්දනය කළ හැකි හැකියා මට්ටම ;

- (v) සන්සන්දනය කළහැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු සහ එවැනි ගනුදෙනුවකට ඇතුළත් වන ව්‍යාපාරයන් අතර යම් වෙනස්කම් වේ නම් එකී වෙනස්කම් වෙනුවෙන් විශ්වාසදායී ලෙස සහ නිවැරදිව ගැලපුම් කිරීමට ඇති ඉඩකඩ ප්‍රමාණය ;
 - (vi) යම් ක්‍රමයන් යොදාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කරන උපකල්පනයන්ගේ ස්වභාවය, ප්‍රමාණය සහ විශ්වාසදායී බව.
5. (අ) අන්තර්ජාතික ගනුදෙනුවකට ඇතුළත් වන සෑම ආශ්‍රිත ව්‍යවසායක්ම පහත සඳහන් තොරතුරු සහ ලේඛන ශ්‍රී ලංකාවේ (ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන්) පවත්වා ගැනීම සහ රඳවා ගැනීම කළ යුතුය.
- (i) තක්සේරු කිරීමට යටත්වන ව්‍යවසායේ හිමිකම් ව්‍යුහය පිළිබඳ විස්තරයක් ඇතුළුව එහි අතින් ව්‍යවසායට හිමි කොටස් සහ වෙනත් හිමිකම් පිළිබඳ විස්තර ;
 - (ii) බහුජාතික හෝ සමූහ ව්‍යාපාරයකට අයත් තක්සේරු කිරීමට යටත් ව්‍යවසායක් සමග ගනුදෙනුවට ඇතුළත් වූ එම බහුජාතික හෝ සමූහ ව්‍යාපාරයටම අයත් එක් එක් ව්‍යවසායේ නාමය, ලිපිනය, නෛතික ස්වභාවය, බදු කාර්යයන් සඳහා වාසික වන රට යන කරුණු ඇතුළත් විස්තරයක් සහ ඔවුන් අතර වන හිමිකම් බැඳීම ;
 - (iii) තක්සේරු කිරීමට යටත් වන්නාගේ ව්‍යාපාරික කටයුතු සහ එම ව්‍යාපාර කටයුතු මෙහෙයවන කර්මාන්තය සහ එකී තක්සේරු කිරීමට යටත් වන්නා ගනුදෙනු කර ඇති ආශ්‍රිත ව්‍යවසායවල ව්‍යාපාර ස්වභාවය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක විස්තරයක් ;
 - (iv) එක් එක් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් සමග ඇතුළත් වූ ජාත්‍යන්තර හෝ සමූහ ව්‍යාපාර ගනුදෙනුවල ස්වභාවය සහ කොන්දේසි, (මිල ඇතුළුව) දේපළ පැවරීම් හෝ සේවා සැපයීම් සම්බන්ධ විස්තර සහ එකී එක් එක් ගනුදෙනුවේ ප්‍රමාණය සහ වටිනාකම හෝ එකී ගනුදෙනුවේ වර්ගය ;
 - (v) තක්සේරු කිරීමට යටත්වන තැනැත්තා විසින් හෝ ගනුදෙනුවට සම්බන්ධ වූ ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය විසින් ඉටුකළ යුතු කාර්ය සාධනය, දැරීමට ඇති අවදානම, යොදාගත් වත්කම් හෝ යොදා ගනු ලබන වත්කම් පිළිබඳ විස්තරයක් ;
 - (vi) තක්සේරු කිරීමට යටත් තැනැත්තා ඇතුළත්වන ගනුදෙනුවට බලපෑමක් ඇති විය හැකි සිය සමස්ත ව්‍යාපාරය සහ එක් එක් නිෂ්පාදන අංශ සඳහා වෙන වෙනම ඇතුළත් වන පරිදි තක්සේරු කිරීමට යටත්වන්නා විසින් පිළියෙල කළ ආර්ථික සහ වෙළඳපොළ විශ්ලේෂණ, ඇස්තමේන්තු, අයවැය සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ඇස්තමේන්තු වාර්තාවක් ;
 - (vii) ගනුදෙනුවල මිලකරණයට අදාළ වියහැකි තුන්වන පාර්ශවයක් සමග වන යම් පාලනයෙන් බැහැර ගනුදෙනුවක ස්වභාවය, නීති සහ කොන්දේසි වාර්තාවක් ඇතුළු ඔවුන්ගේ සංසන්දනාත්මකභාවය විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා උපකාරී වන පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවල වාර්තාවක් ;
 - (viii) අදාළ ගනුදෙනුව සමග පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවල සංසන්දනාත්මකභාවය ඇගයීම සඳහා සිදුකළ විශ්ලේෂණ වාර්තාවක් ;
 - (ix) එක් එක් ගනුදෙනුව හෝ ගනුදෙනුවේ වර්ගයට අදාළව අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීම සඳහා සලකා බලනු ලැබූ ක්‍රම, හේතු සහගත කරුණු දැක්වීම් සහිතව වඩාත් යෝග්‍ය යයි තෝරාගත් ක්‍රම සහ එක් එක් අවස්ථාවට අනුව එකී ක්‍රම යොදාගත් ආකාරය පිළිබඳ විස්තරයක් ;
 - (x) වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය තීරණය කිරීම සඳහා යොදාගත් සංසන්දනාත්මක දත්ත සහ මූල්‍ය තොරතුරු ඇතුළුව අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීම සඳහා ඉටුකර ඇති වැඩ කොටස පිළිබඳ වාර්තාවක් සහ ගනුදෙනුව සහ සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු අතර හෝ එවැනි ගනුදෙනුවලට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායවල යම් වෙනස්කම් වෙනොත් ඒ සඳහා සිදුකරන ලද ගැලපීම් ;
 - (xi) අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීමේ දී තීරණාත්මක ලෙස බලපෑ උපකල්පනයන්, ප්‍රතිපත්ති සහ මිල සමර්පන ;
 - (xii) පැවරුම් මිල, අසම්බන්ධිත මිල හා සම තත්වයකට ගෙන ඒමට මෙම නියෝගයන් යටතේ යම් ගැලපීම් කිරීමට සිදුවූයේ නම් එම ගැලපීම් පිළිබඳ විස්තර සහ ඒ අනුව බදු කාර්යයන් සඳහා මුද්‍ර ආදායමට සිදුකළ ගැලපීම්.

(xiii) අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීමට අදාළවිය හැකි ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයේ තොරතුරු, දත්ත හෝ ලේඛන අනුච්ච වෙනයම් තොරතුරු, දත්ත හෝ ලේඛන.

(අ) ගිණුම් පොත් වලට අනුව, යම් තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා, තක්සේරු කිරීමට යටත්වන තැනැත්තා, අනෙක් ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය සමඟ ඇතුළත් වූ ගනුදෙනුවල සමස්ත වටිනාකම රුපියල් මිලියන 100 නොඉක්මවන්නේ නම් ඉහත (අ) වන ඡේදයේ දැක්වෙන කිසිවක් අදාළ නොවේ.

එසේ වුව ද තක්සේරු කිරීමට යටත්වන තැනැත්තා, තමන් සතු ලේඛන පදනම් කර ගෙන ඔහු ඇතුළත් වූ ගනුදෙනු මගින් ඇතිවන ආදායම ඉහත සඳහන් දේශීය ආදායම් පනතේ 104(3) වගන්තිය ප්‍රකාරව ගණනය කර තබා ඇති බවට තහවුරු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

(ඇ) නියමිත තොරතුරු විශ්වාසදායී ලේඛන මගින් සනාථ කළ යුතු අතර, ඊට පහත දැක්වෙන ලේඛන ඇතුළත් කරගත හැක.

- (i) ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය වාසික වන රටේ හෝ වෙනයම් රටක, රජයේ නිල ප්‍රකාශන, වාර්තා, අධ්‍යයන සහ දත්ත පද්ධති ;
- (ii) සිදුකර ඇති වෙළඳපොළ පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන් පිළිබඳ වාර්තා සහ ජාතික හෝ අන්තර් ජාතික වශයෙන් පිළිගැනීමට ලක්ව ඇති ආයතන මගින් පළකොට ඇති තාක්ෂණික ප්‍රකාශන ;
- (iii) කොටස් වෙළඳ පොළ සහ භාණ්ඩ වෙළඳපොළ මිල ගණන් ඇතුළු මිල ප්‍රකාශන ;
- (iv) ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ ව්‍යාපාරික කටයුතුවලට අදාළ ප්‍රකාශිත ගිණුම් සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ;
- (v) එම ගනුදෙනුවලට සමාන ගනුදෙනුවලට ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය සමඟ හෝ අසම්බන්ධිත ව්‍යාපාරයන් සමඟ ඇතුළත් වූ ගිවිසුම් හා කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම ;
- (vi) තක්සේරු කිරීමට යටත්වන්නා සහ ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය අතර එකඟතාවයට පැමිණි කොන්දේසි පිළිබඳ ලියවිලි සහ අනෙකුත් ලිපි ගනුදෙනු ;
- (vii) අනුගමනය කරන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය අනුව විවිධ ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් සාමාන්‍යයෙන් නිකුත් කරනු ලබන ලේඛන.

(ඈ) පූර්ව තක්සේරු වර්ෂ එකකට වැඩියෙන් බලපා ඇති පරිදි ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු අඛණ්ඩව සිදුවෙන අවස්ථාවක, අන්තර් ජාතික ගනුදෙනු ස්වභාවයේ හෝ කොන්දේසිවල, සිදුකරනු ලබන උපකල්පනයන්හි හෝ පැවරුම් මිල සඳහා යම් බලපෑමක් කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් කිසියම් සාධකයක සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදුවී ඇති නම් මිස එක් එක් පූර්ව තක්සේරු වර්ෂයක් වෙනුවෙන් නව ලිපි ගොණු වෙත වෙනම පවත්වා ගැනීම අවශ්‍ය නොවේ. යම් හෙයකින් එවැනි සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදුවී ඇති අවස්ථාවකදී, අන්තර්ජාතික ගනුදෙනු වලදී මිල නියම කිරීම කෙරෙහි එකී වෙනස් කමෙහි බලපෑම අවධාරණය කරමින් නව ලියකියවිලි මෙම නියෝගයේ දක්වා ඇති පරිදි පවත්වා ගත යුතු ය.

(ඉ) මෙම නියෝගයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති තොරතුරු සහ ලේඛන අදාළ තක්සේරු වර්ෂය අවසානයේ සිට වසර 5 ක කාලපරිච්ඡේදයක් දක්වා රඳවා පවත්වා ගෙන යා යුතුවේ.

6. ඉදිරි මිලකරණ ගිවිසුම් (ඉ.මි.ගි.)

පැවරුම් මිලකරණ ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීම උදෙසා සාම්ප්‍රදායික පරිපාලනමය, අධිකරණමය සහ ගිවිසුම් යාන්ත්‍රණයට වැඩිමනත් යන අරමුණින් නිශ්චිත කාල පරාසයක් වෙනුවෙන් පාලනය කළ හැකි ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් මිල පැවරුම් තීරණය කිරීම සඳහා යෝග්‍ය නිර්ණායක මාලාවකට අනුගතව (උදා. ක්‍රමය. ඒ සඳහා නිසි ගැලපීම්, ඉදිරි ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් වන තීරණාත්මක උපකල්පනයන්) ඉදිරි මිලකරණ ගිවිසුමකට ඇතුළුවීමට කටයුතු පිළිවෙල කොට ඇත.

එකී වැඩ පිළිවෙල මූලික වශයෙන් පහත කාණ්ඩ දෙකට බෙදා දැක්විය හැක:—

(අ) ඒක පාක්ෂික ගිවිසුම්

යම් බදු අධිකාරයක දී ආශ්‍රිත ව්‍යාපාරයේ බදු බැඳියාවට යම් බලපෑමක් ඇති කළද, එකී බදු අධිකාරයේ සම්බන්ධතාවයකින් තොරව වෙනත් යම් බදු පරිපාලනයක් සහ බදු ගෙවන්නා අතර ඇති කරගනු ලබන වැඩ පිළිවෙලකි.

(අ) ද්විපාක්ෂික ගිවිසුම්

අනුගමනය කළ යුතු මිල පැවරුම් ක්‍රමවේදය පිළිබඳව රටවල් දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනාවක් විසින් ඇතිකර ගනු ලබන වැඩ පිළිවෙළකි. ද්විපාක්ෂික සහ බහු පාක්ෂික ප්‍රවේශය සියළුම බදු පරිපාලනයන්ට සහ බදු ගෙවන්නන්ට එක සමාන ලෙස බල පැවැත්වෙන අතර අදාළ බදු ගෙවන්නාට බදුකරණය පිළිබඳ වැඩි විශ්වාසයක් තහවුරු කර දෙයි.

7. (1) ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය [104 (4) වගන්තිය]

ඉහත කී දේශීය ආදායම් පනතේ 104 (4) වගන්තියේ සහ ඉහත නියෝගයන්හි කාර්යයන් සඳහා අදාළ වර්ෂයට පෙර වර්ෂය තුළ යම් අවස්ථාවකදී යම් ව්‍යවසායන් දෙකකට අදාළව,

- (අ) අනෙක් ව්‍යාපාරයේ සියයට පනහකට නොඅඩු ඡන්දය පාවිච්චි කිරීමේ බලය සහිත කොටස් එක් ව්‍යවසායක් විසින් සෘජුව හෝ වක්‍රව දැරීම; හෝ
- (ආ) එක් එක් ව්‍යවසායන් සියයට පනහකට නොඅඩු ඡන්දය පාවිච්චි කිරීමේ බලය සහිත කොටස් යම් පුද්ගලයකු විසින් හෝ ව්‍යාපාරයක් විසින් සෘජුව හෝ වක්‍රව දැරීම; හෝ
- (ඇ) එක් ව්‍යවසායක් විසින් අනෙක් ව්‍යවසායට ලබාදී ඇති ණය ප්‍රමාණය, එකී ණය ලබාගත් ව්‍යවසායේ මුළු වත්කම්වල (පොත්වල සඳහන්) වටිනාකමින් සියයට පනස්එකකට නොඅඩුවීම; හෝ
- (ඈ) එක් ව්‍යවසායක සමස්ත ණය ගැනීම්වලින් සියයට විසිපහකට නොඅඩු ප්‍රමාණයකට අනෙක් ව්‍යවසාය ඇප සහතික වීම; හෝ
- (ඉ) එක් ව්‍යවසායක අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් හෝ පාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්ගෙන් අඩකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ එහි විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් හෝ පාලන මණ්ඩල සාමාජිකයින් එක් අයකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් අනෙකුත් ව්‍යවසාය විසින් පත් කිරීම ; හෝ
- (ඊ) ව්‍යවසායන් දෙකෙහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල හෝ පාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්ගෙන් අඩකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් හෝ පාලන මණ්ඩල සාමාජිකයින් එක් අයෙකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් එකම තැනැත්තෙකු හෝ තැනැත්තන් විසින් පත් කරනු ලැබීම ; හෝ
- (උ) එක් ව්‍යවසායක් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන භාණ්ඩ හෝ ද්‍රව්‍යය නිෂ්පාදනය කිරීමේ හෝ සකස් කිරීමේ ව්‍යාපාරය මුළුමණින්ම අනෙක් ව්‍යවසාය හිමිකම් දරන හෝ අනෙක් ව්‍යවසායට පූර්ණ අයිතිවාසිකම් ඇති විශේෂඥ දැනුම, ජ්‍යෙෂ්ඨ බලපත්‍රය, හිමිකම් ඇවිරුම, වෙළඳ ලකුණ, බලපත්‍ර, නියෝජිත හිමිකම් හෝ එවැනි ස්වභාවයේ වෙළඳ හෝ වාණිජ හිමිකම් හෝ යම් ජ්‍යෙෂ්ඨ බලපත්‍රයකට, නිර්මාණයකට, ආදර්ශයකට, සැලසුමකට, රහස්‍ය සූත්‍රයකට හෝ ක්‍රියාවලියකට අදාළ යම් දත්ත, ලේඛන, සිතියම් හෝ විශේෂ සඳහන මත රඳා පැවතීම් ; හෝ
- (ඌ) එක් ව්‍යවසායක් විසින් යම් භාණ්ඩය හෝ ද්‍රව්‍යය නිෂ්පාදනය හෝ සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍යවන අමු ද්‍රව්‍ය හෝ පාරිභෝජක භාණ්ඩවලින් සියයට අනූවකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් හෝ අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් නම් කරනු ලැබූ තැනැත්තන් විසින් සපයන අවස්ථාවක සහ සැපයුම් මිල සහ සැපයීමට අදාළ අනෙකුත් කොන්දේසි සඳහා අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් බලපෑමක් කරන අවස්ථාවක ;
- (එ) එක් ව්‍යවසායක් තනි පුද්ගලයෙක් විසින් හෝ එවැනි පුද්ගලයෙකු සහ ඔහුගේ සම්බන්ධී තැනැත්තන් විසින් සාමූහිකවද අනෙක් ව්‍යාපාරය එවැනි තනි පුද්ගලයෙකු හෝ ඔහුගේ සම්බන්ධී තැනැත්තන් විසින් හෝ එවැනි පුද්ගලයෙකු සහ ඔහුගේ සම්බන්ධී පුද්ගලයින් විසින් සාමූහිකව හෝ එවැනි තනි පුද්ගලයෙකුගේ සම්බන්ධී පුද්ගලයන් විසින් සාමූහිකව පාලනය කරනු ලබන අවස්ථාවක
- (ඒ) එක් ව්‍යවසායක්, ව්‍යාපාර ආයතනයක්, පුද්ගල සංගමයක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක්, වන අවස්ථාවක අනෙකුත් ව්‍යවසාය විසින් එකී ව්‍යාපාර ආයතනයේ, පුද්ගල සංගමයේ, හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයේ සියයට දහයට නොඅඩු කොටසක් හිමිකම් දැරීම
- (ඔ) ව්‍යවසායන් දෙකක් අතර නියම කර දැක්විය හැකි පරිදි අන්‍යෝන්‍ය බැඳියාවක සබඳතාවයක් ඇති විටක,

එකී ව්‍යවසායන් දෙක ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් වශයෙන් සැලකිය යුතු ය.

8. පැවරුම් මිල නිලධාරී

පැවරුම් මිල නිලධාරියාගේ රාජකාරී ඉටුකිරීමේදී අදාළ වන ක්‍රියා පටිපාටිය පහත පරිදි වේ.

- (අ) යම් තැනැත්තෙකු විසින් යම් තක්සේරු වර්ෂයකදී අන්තර්ජාතික ගනුදෙනුවකට එළඹ ඇති විට එකී අන්තර්ජාතික ගනුදෙනුව සම්බන්ධයෙන් දේශීය ආදායම් පනතේ 104 වැනි වගන්තියේ 2 වැනි උප වගන්තිය යටතේ අසම්බන්ධිත මිල ගණනය කිරීම, ආදායම් ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහා මිල පැවරුම් නියෝග යටතේ සිදු කිරීම අවශ්‍ය හෝ යෝග්‍ය බවට තක්සේරු කරු සලකා බලන විට ඔහු විසින් අසම්බන්ධිත මිල ගණනය කිරීම සඳහා නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්ගේ පූර්ව අනුමැතිය ඇතිව පැවරුම් මිල නිලධාරී වෙත යොමු කරනු ලැබිය හැක.
 - (ආ) ඉහත (අ) වන ඡේදය යටතේ යොමු කිරීමක් සිදුකරනු ලබන අවස්ථාවක 104 වන වගන්තියේ I වැනි උප වගන්තියේ සඳහන් අන්තර්ජාතික ගනුදෙනුව සම්බන්ධයෙන් ඔහු විසින් අසම්බන්ධිත මිලට අදාළව කරන ලද ගණනය සනාථ කිරීමෙහිලා එකී තැනැත්තා විසින් විශ්වාස කරනු ලැබිය හැකි යම් සාක්ෂියක් එහි නිශ්චිතව සඳහන් දිනක ඉදිරිපත් කරන ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කරන ලෙස ඔහුට නියම කරමින් එකී තැනැත්තා වෙත පැවරුම් මිල නිලධාරියා විසින් දැනුම් දීමක් කළ යුතු ය.
 - (ඇ) ඉහත (ආ) ඡේදය යටතේ කරනු ලබන නිවේදනයේ සඳහන් නිශ්චිත දිනයේ, හෝ අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඉන් පසුව 5 වැනි නියෝගයේ සඳහන් යම් තොරතුරු හෝ ලියකියවිලි ඇතුළු එකී තැනැත්තා විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි එබඳු සාක්ෂි විභාග කිරීමෙන් පසුව සහ පැවරුම් මිල නිලධාරියා යම් නිශ්චිත කරුණු මත නියම කරනු ලැබිය හැකි එබඳු සාක්ෂි සලකා බැලීමෙන් පසුව සහ ඔහු එක් රැස් කර ගෙන ඇති අදාළ සියලු කරුණු පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් පසුව, පැවරුම් මිල නිලධාරියා විසින් 104 වන වගන්තියේ 3 වන උප වගන්තියට අනුව අන්තර්ජාතික ගනුදෙනුවට අදාළව අසම්බන්ධිත මිල, ලිඛිත නියෝගයක් මගින් නියම කර යුතුවාක් මෙන්ම තම නියෝගයේ පිටපතක් තක්සේරු කරු සහ අදාළ තැනැත්තා වෙත යැවිය යුතු ය.
- එසේ වුව ද, දැන්වීමෙහි සඳහන් දිනක සහ වේලාවක පැවරුම් මිල නිලධාරියා සන්තකයේ පවත්වන්නාවූ කරුණු හෝ තොරතුරු හෝ ලියකියවිලි මත පදනම්ව අසම්බන්ධිත මිල එලෙස නිශ්චය නොකළ යුත්තේ මන්ද යන්න පිළිබඳව හේතු දැක්වීම සඳහා පැවරුම් මිල නිලධාරියා විසින් දැනුම් දීමක් කිරීම හරහා අදාළ තැනැත්තා වෙත අවස්ථාව ලබා දිය යුත්තේ ය.
- (ඈ) ඉහත (ඇ) වන ඡේදය යටතේ නියෝගයක් ලැබීමෙන් පසු, පැවරුම් මිල නිලධාරියා විසින් එම උප වගන්තිය යටතේ නිශ්චය කරනු ලබන අසම්බන්ධිත මිල පිළිබඳ සැලකිල්ල යොමු කර, තක්සේරුකරු විසින් 104 වන වගන්තියේ (2) වන උප වගන්තිය යටතේ අදාළ තැනැත්තාගේ ලාභය සහ ආදායම හෝ පාඩුව ඇස්තමේන්තු කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතු ය.
 - (ඉ) වාර්තාවෙන් පිළිඹිබු වන යම් අඩුපාඩුවක් සත්‍යපනය කිරීමේ අරමුණු ඇතිව පැවරුම් මිල නිලධාරියා විසින් 104 වගන්තියේ 3 වන උප වගන්තිය යටතේ ඔහු විසින් අනුමත කරන ලද යම් නියෝගයක් සංශෝධනය කරනු ලැබිය හැකි අතර 163 වගන්තියේ විධිවිධාන ඒ තාක් දුරට අදාළ වනු ඇත.
 - (ඊ) ඉහත (ඉ) වන ඡේදයේ යටතේ පැවරුම් මිල නිලධාරියා විසින් යම් සංශෝධනයක් කරනු ලබන අවස්ථාවක, ඔහු විසින් එම නියෝගයේ පිටපතක් තක්සේරුකරු වෙත යවනු ලැබිය යුතු අතර ඉන් පසු තක්සේරුකරු විසින් පැවරුම් මිල නිලධාරියාගේ එම නියෝගයට අනුකූලව තක්සේරු නියෝගය සංශෝධනය කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතු ය.

9. අධ්‍යක්ෂ වරුන්ගේ වාර්තාවේ සිදු කළ යුතු හෙළිදරව් කිරීම්

පැවරුම් මිල සම්බන්ධව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වාර්තාවෙන් පහත සඳහන් හෙළිදරව් කිරීම් අන්තර්ගත විය යුතු ය.

දේශීය ආදායම් පනතේ 107(2)(අ) වගන්තිය යටතේ දක්වා ඇති ආකෘති පත්‍රය අනුව සම්බන්ධිත ව්‍යවසායන් සමග එළඹෙන ගනුදෙනු වාර්තාවක්

පැවරුම් මිල නිශ්චය කිරීම කෙරෙහි බලපාන ක්‍රමෝපායන් හා ප්‍රතිපත්තින් විස්තර කරමින් පැවරුම් මිල ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයක්

- ඇතිවිය හැකි යම් අවධානම් සාධකයන් පිළිබඳව කළමනාකාරන ප්‍රත්‍යක්ෂයන් (තිබේනම්)
- සම්බන්ධිත පාර්ශ්වකරුවන්ට අදාළව හිඟ අයිතමයන්ගේ මුදල හෝ උචිත සමානුපාතකයන්, සහ ශේෂ පත්‍ර දිනට එබඳු පාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් ලැබිය යුතු අඩමාන ණය වෙනුවෙන් ශේෂ සහ ප්‍රතිපාදන

- මූල්‍ය ප්‍රකාශන අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන හෝ යම් වෙනත් නීතියක් යටතේ හෝ යම් ගිණුම් ප්‍රකාශන යටතේ හෙළිදරව් කළ යුතු බවට නියම කෙරෙන සම්බන්ධිත පාර්ශ්වකරුවන්ට අදාළ වෙනත් ද්‍රව්‍යමය තොරතුරු, මෙම උපදෙස් මාලාව යටතේ නියම කෙරෙන හෙළිදරව් කිරීම් මෙන්ම වෙනත් නීති හෝ ගිණුම් ප්‍රමිති යටතේ නියම කෙරෙන හෙළිදරව් කිරීම් මෙන්ම වෙනත් නීති හෝ ගිණුම් ප්‍රමිති යටතේ නියම කෙරෙන සම්බන්ධිත පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ගනුදෙනුවලට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම් වඩාත් අර්ථනාමික වීමට සහ අවබෝධ කර ගැනීමේ පහසුව ඉහළ නැංවීම පිණිස වාර්ෂික වාර්තාවේ දැක්වෙනු ඇත.

10. පැවරුම් මිල සම්බන්ධ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ/ප්‍රධාන නිලධාරියාගේ සහතිකය

සාමාජිකයින් සඳහා වන අධ්‍යක්ෂවරයාගේ වාර්තාව පහත සඳහන් ආකෘති පත්‍රය ප්‍රකාර සහතිකයකින් සමන්විත විය යුතු ය.

සාමාජිකයින් වෙත,

සමාගම 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 104 වන වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද පැවරුම් මිල නියෝග වලට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව සහතික කෙරේ. මෙම නියෝග ප්‍රකාර තොරතුරු එකී පනතේ 107(2)(අ) වගන්තිය යටතේ ඉදිරිපත් කරන සහතිකය යටතේ දක්වා ඇත.සිටදක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ සම්බන්ධිත පාර්ශ්වකරුවන් සමග එළඹෙන ලද ගනුදෙනු අසම්බන්ධිත දුරෙහි පවත්වනවාක් මෙන්ම එය සමාගමේ අභිවෘද්ධියට අනර්ථකාරී නොවන බවට අපි විශ්වාස කරමු. සමාගම විසින් අනුමත කරන ලද පැවරුම් මිල ප්‍රතිපත්තිය පදනම්ව මෙම ගනුදෙනුවලට එළඹී ඇත. සියලු ගනුදෙනු විගණනය සඳහා ස්වාධීන විගණකයින් වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. (එම ගනුදෙනු පිළිබඳ විගණන වාර්තාවේ කිසිම අහිතකර මත ප්‍රකාශයක් කර නොමැත) (විගණකයින් තම වාර්තාව ඒ පිළිබඳව අනුමැතිය පළකර ඇති අතර විගණන වාර්තාව මේ සමග අමුණා ඇත)*

ස්ථානය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවට වෙනුවෙන්

*අදාළ නොවන වචන කපා හරින්න.

II කොටස

අන්තර්ජාතික ගනුදෙනු හැර අනෙකුත් ගනුදෙනු සම්බන්ධ මිල පැවරුම් නියෝග

11. I වන කොටස යටතේ දක්වා ඇති 1, 2, 3, 4 සහ 7 නියෝග එම නියෝග වල "104(3) වගන්තිය" සහ "104(4) වගන්තිය" යන වචන සහ ඉලක්කම් වෙනුවට "104අ(3) වගන්තිය" සහ "104අ(4) වගන්තිය" යන වචන හා ඉලක්කම් ආදේශ කිරීමට යටත්ව, අන්තර්ජාතික ගනුදෙනු හැර අනෙකුත් ගනුදෙනුවලට ද අදාළ වේ.
12. (අ) ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් සමග ගනුදෙනුවකට ඇතුළත් වන සෑම ව්‍යවසායක්ම පහත සඳහන් තොරතුරු සහ ලේඛන පවත්වා ගැනීම සහ රඳවා ගැනීම කළ යුතු ය :
 - (i) තක්සේරු කිරීමට යටත්වන ව්‍යවසායේ හිමිකම් ව්‍යුහය පිළිබඳ විස්තරයක් ඇතුළුව එහි අනිත් ව්‍යවසායට හිමි කොටස් සහ වෙනත් හිමිකම් පිළිබඳ විස්තර ;
 - (ii) බහුජාතික හෝ සමූහ ව්‍යවසායේ කොටස්කාර තක්සේරු කිරීමට යටත් ව්‍යවසාය ගනුදෙනුවට ඇතුළත් වූ බහුජාතික හෝ සමූහ ව්‍යවසාය සැදුම්ලත් එක් එක් ව්‍යවසායේ නාමය, ලිපිනය, නෛතික ස්වභාවය, බදු කාර්යයන් සඳහා වාසික වන රට යන කරුණු ඇතුළත් විස්තරයක් සහ ඔවුන් අතර වන හිමිකම් බැඳීම ;
 - (iii) තක්සේරු කිරීමට යටත්වන්නාගේ ව්‍යාපාරික කටයුතු සහ එම ව්‍යාපාර කටයුතු මෙහෙයවන කර්මාන්තය සහ එකී තක්සේරු කිරීමට යටත් වන්නා ගනුදෙනු කර ඇති ආශ්‍රිත ව්‍යවසායවල ව්‍යාපාර ස්වභාවය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක විස්තරයක් ;

- (iv) එක් එක් ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය සමග ඇතුළත් වූ ජාත්‍යන්තර හෝ සමූහ ව්‍යාපාර ගනුදෙනුවල ස්වභාවය සහ කොන්දේසි (මිල ඇතුළුව) පැවරු දේපල හෝ සැපයු සේවාවන්, එකී එක් එක් ගනුදෙනුවේ ප්‍රමාණය සහ වටිනාකම හෝ එකී ගනුදෙනුවේ වර්ගය ;
- (v) තක්සේරු කිරීමට යටත්වන තැනැත්තා විසින් හෝ ගනුදෙනුවට සම්බන්ධ වූ ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය විසින් ඉටුකළ යුතු කාර්ය සාධනය, දැරීමට ඇති අවදානම, යොදාගත් වත්කම් හෝ යොදාගනු ලබන වත්කම් පිළිබඳව විස්තරයක් ;
- (vi) තක්සේරු කිරීමට යටත් තැනැත්තා ඇතුළත් වන ගනුදෙනුවට ඇතිවිය හැකි සිය සමස්ත ව්‍යාපාරය සහ එක් එක් නිෂ්පාදන අංශ සඳහා වන වෙනම ඇතුළත් වන පරිදි තක්සේරු කිරීමට යටත්වන්නා විසින් පිළියෙළ කළ ආර්ථික සහ වෙළඳ පොළ විශ්ලේෂණ, ඇස්තමේන්තු, අයවැය සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ඇස්තමේන්තු වාර්තාවක් ;
- (vii) ගනුදෙනුවල මිලකරණයට අදාළ වියහැකි තුන්වන පාර්ශ්වයක් සමග වන යම් පාලනයෙන් බැහැර ගනුදෙනුවක ස්වභාවය, නීති සහ කොන්දේසි වාර්තාවක් ඇතුළු ඔවුන්ගේ සංසන්දනාත්මකභාවය විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා උපකාරීවන පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවල වාර්තාවක් ;
- (viii) අදාළ ගනුදෙනුව සමග පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවල සංසන්දනාත්මක භාවය ඇගයීම සඳහා සිදු කළ විශ්ලේෂණ වාර්තාවක් ;
- (ix) එක් එක් ගනුදෙනුව හෝ ගනුදෙනුවේ වර්ගයට අදාළව අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීම සඳහා සලකා බලනු ලැබූ ක්‍රම, හේතු සහගත කරුණු දැක්වීම් සහිතව වඩාත් යෝග්‍ය යයි තෝරා ගත් ක්‍රම සහ එක් එක් අවස්ථාවට අනුව එකී ක්‍රම යොදාගත් ආකාරය පිළිබඳ විස්තරයක් ;
- (x) වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය තීරණය කිරීම සඳහා යොදාගත් සංසන්දනාත්මක දත්ත සහ මූල්‍ය තොරතුරු ඇතුළුව අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීම සඳහා ඉටු කර ඇති වැඩ කොටස පිළිබඳ වාර්තාවක් සහ ගනුදෙනුව සහ සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු අතර හෝ එවැනි ගනුදෙනුවලට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායවල යම් වෙනස් කම් වෙනොත් ඒ සඳහා සිදු කරන ලද ගැලපීම් ;
- (xi) අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීමේ දී තීරණාත්මක ලෙස බලපෑ උපකල්පනයන්, ප්‍රතිපත්ති සහ මිල සමර්පන ;
- (xii) මෙම නියමයන් යටතේ තීරණය කර අසම්බන්ධිත මිල හා සම තත්වයකට ගෙන ඒමට යම් ගැලපීම් කිරීමට සිදු වූ යේ නම් පැවරුම මිලට සිදු කළ ගැලපීම් පිළිබඳ විස්තර සහ ඒ අනුව බදු කාර්යයන් සඳහා මුද්‍ර ආදායමට සිදු කළ ගැලපීම් ;
- (xiii) අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීමට අදාළ විය හැකි ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ තොරතුරු, දත්ත හෝ ලේඛන ඇතුළුව වෙන යම් තොරතුරු, දත්ත හෝ ලේඛන.

(ආ) ගිණුම් පොත් වලට අනුව, තක්සේරු කිරීමට යටත් වන තැනැත්තා යම් තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා අනෙක් ආශ්‍රිත ව්‍යාපාරය සමග ඇතුළත් වූ ගනුදෙනුවල සමස්ථ වටිනාකම රුපියල් මිලියන 50 නොඉක්මවන්නේ නම් ඉහත (අ) වන ඡේදයේ දැක්වෙන කිසිවක් අදාළ ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් අදාළ නොවේ.

එසේ වුවද තක්සේරු කිරීමට යටත් වන තැනැත්තා සතු ලේඛන පදනම් කර ගෙන ඔහු ඇතුළත් වූ ගනුදෙනු දේශීය ආදායම් පනතේ 104(අ)(3) වගන්තිය ප්‍රකාරව ගණන් තබා ඇති බවට තහවුරු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

- (ඇ) නියමිත තොරතුරු විශ්වාසදායී ලේඛන මගින් සනාථ කළ යුතුය. ඊට පහත දැක්වෙන ලේඛන ඇතුළත් විය හැක.
 - (i) ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය වාසික වන රටේ හෝ වෙන යම් රටක, රජයේ නිල ප්‍රකාශන, වාර්තා, අධ්‍යයන සහ දත්ත පද්ධති ;
 - (ii) සිදු කර ඇති වෙළඳ පොළ පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන් පිළිබඳ වාර්තා සහ ජාතික හෝ අන්තර්ජාතික වශයෙන් පිළිගැනීමට ලක්ව ඇති ආයතන මගින් පළ කොට ඇති තාක්ෂණික ප්‍රකාශන ;
 - (iii) කොටස් හුවමාරු සහ භාණ්ඩ වෙළඳ පොළ මිල ගණන් ඇතුළු මිල ප්‍රකාශන ;
 - (iv) ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් ව්‍යාපාරික කටයුතුවලට අදාළ ප්‍රකාශිත ගිණුම් සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ;

- (v) එම ගනුදෙනුවලට සමාන ගනුදෙනුවලට ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය සමග හෝ අසම්බන්ධිත ව්‍යවසායන් සමග ඇතුළත් වූ ගිවිසුම් හා කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම ;
- (vi) තක්සේරු කිරීමට යටත්වන්නා සහ ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය අතර එකඟතාවයට පැමිණි කොන්දේසි පිළිබඳ ලියවිලි සහ අනෙකුත් ලිපි ගනුදෙනු ;
- (vii) අනුගමනය කරන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය අනුව විවිධ ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් සාමාන්‍යයෙන් නිකුත් කරනු ලබන ලේඛන.

(ඇ) පූර්ව තක්සේරු වර්ෂ එකකට වැඩියෙන් බලපා ඇති පරිදි ආශ්‍රිත ව්‍යාපාරයන් අතර ගනුදෙනු අඛණ්ඩව සිදුවෙන අවස්ථාවක, ගනුදෙනු ස්වභාවයේ හෝ කොන්දේසිවල, සිදු කරනු ලබන උප කල්පනයන්හි, හෝ පැවරුම් මිල සඳහා යම් බලපෑමක් කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් කිසියම් සාධකයක සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදුවී ඇති නම් මිස එක් එක් පූර්ව තක්සේරු වර්ෂයක් වෙනුවෙන් නව ලියකියවිලි වෙත වෙනම පවත්වා ගැනීම අවශ්‍ය නොවේ, යම් හෙයකින් එවැනි සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදුවී ඇති අවස්ථාවකදී, ආශ්‍රිත ව්‍යාපාරයන් අතර ගනුදෙනු වලදී මිල නියම කිරීම කෙරෙහි එකී වෙනස්කමෙහි බලපෑම අවධාරනය කරමින් මෙම නියෝග යටතේ අවශ්‍ය පරිදි නව ලියකියවිලි පවත්වාගත යුතු ය.

(ඉ) මෙම නියෝගයේ නිශ්චිතව සඳහන්වී ඇති තොරතුරු සහ ලේඛණ අදාළ තක්සේරු වර්ෂය අවසානයේ සිට වසර 5ක කාලපරිච්ඡේදයක් දක්වා රඳවා පවත්වා ගෙන යා යුතු වේ.

13. ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය 104අ (4) වගන්තිය]

ඉහත කී දේශීය ආදායම් පනතේ 104අ (4) වගන්තියේ සහ ඉහත නියෝගයන්හි කාර්යයන් සඳහා අදාළ වර්ෂයට පෙර වර්ෂය තුළ යම් අවස්ථාවකදී යම් ව්‍යවසායන් දෙකකට අදාළව

- (අ) අනෙක් ව්‍යාපාරයේ සියයකට පනහකට නොඅඩු ඡන්දය පාවිච්චි කිරීමේ බලය සහිත කොටස් එක් ව්‍යවසායන් විසින් සෘජුව හෝ වක්‍රව දැරීම ; හෝ
- (ආ) එක් එක් ව්‍යවසායයන් සියයට පනහකට නොඅඩු ඡන්දය පාවිච්චි කිරීමේ බලය සහිත කොටස් යම් පුද්ගලයෙකු විසින් හෝ ව්‍යාපාරයක් විසින් සෘජුව හෝ වක්‍රව දැරීම ; හෝ
- (ඇ) එක් ව්‍යවසායක් විසින් අනෙක් ව්‍යවසායට ලබාදී ඇති ණය ප්‍රමාණය, එකී ණය ලබාගත් ව්‍යවසායේ මුළු වත්කම්වල (පොත් වල සටහන්) වටිනාකමින් සියයට පනස්එකකට නොඅඩුවීම ; හෝ
- (ඈ) එක් ව්‍යවසායක සමස්ත ණය ගැනීම්වලින් සියයට විසිපහකට නොඅඩු ප්‍රමාණයකට අනෙක් ව්‍යවසාය ඇප සහතික වීම ; හෝ
- (ඉ) එක් ව්‍යවසායක අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් හෝ පාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්ගෙන් අඩකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ එහි විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් හෝ පාලක මණ්ඩල සාමාජිකයින් එක් අයෙකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් අනෙකුත් ව්‍යවසාය විසින් පත් කිරීම ; හෝ
- (ඊ) ව්‍යවසායන් දෙකෙහි එක් එක් ව්‍යවසායේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් හෝ පාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්ගෙන් අඩකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් හෝ පාලක මණ්ඩල සාමාජිකයින් එක් අයෙකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් එකම තැනැත්තෙකු හෝ තැනැත්තන් විසින් පත් කරනු ලැබීම ; හෝ
- (උ) එක් ව්‍යවසායක් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන භාණ්ඩ හෝ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීමේ හෝ සකස් කිරීමේ ව්‍යාපාරය මුළුමනින්ම අනෙක් ව්‍යවසාය හිමිකම් දරන හෝ අනෙක් ව්‍යවසායට පූර්ණ අයිතිවාසිකම් ඇති විශේෂඥ දැනුම, ජේටන්ට් බලපත්‍රය, හිමිකම් ඇවිරුම, වෙළඳ ලකුණ, බලපත්‍ර, නියෝජිත හිමිකම් හෝ එවැනි ස්වභාවයේ වෙළඳ හෝ වාණිජ හිමිකම් හෝ යම් ජේටන්ට් බලපත්‍රයකට, නිර්මාණයකට, ආදර්ශයකට, සැලසුමකට, රහස්‍ය සූත්‍රයකට හෝ ක්‍රියාවලියකට අදාළ යම් දත්ත, ලේඛන, සිතියම් හෝ විශේෂ සඳහන මත රඳා පැවතීම් ; හෝ
- (ඌ) එක් ව්‍යවසායක් විසින් යම් භාණ්ඩ හෝ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හෝ සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍යවන අමු ද්‍රව්‍ය හෝ පරිභෝජක භාණ්ඩවලින් සියයට අනුවකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් හෝ අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් නම් කරනු

ලැබූ තැනැත්තන් විසින් සපයන අවස්ථාවක සහ සැපයුම් මිල සහ සැපයීමට අදාළ අනෙකුත් කොන්දේසි සඳහා අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් බලපෑමක් කරන අවස්ථාවක ; හෝ

(එ) එක් ව්‍යවසායක් තනි පුද්ගලයෙක් විසින් හෝ ඔහුගේ සම්බන්ධී තැනැත්තන් විසින් හෝ එවැනි පුද්ගලයෙකු සහ ඔහුගේ සම්බන්ධී තැනැත්තන් විසින් සාමූහිකව හෝ එවැනි තනි පුද්ගලයෙකුගේ සම්බන්ධී පුද්ගලයින් විසින් සාමූහිකවද, අනෙක් ව්‍යාපාරය එවැනි තනි පුද්ගලයෙකු හෝ ඔහුගේ සම්බන්ධී තැනැත්තන් විසින් හෝ එවැනි පුද්ගලයෙකු සහ ඔහුගේ සම්බන්ධී පුද්ගලයින් විසින් සාමූහිකව හෝ එවැනි තනි පුද්ගලයෙකුගේ සම්බන්ධී පුද්ගලයන් විසින් සාමූහිකව පාලනය කරනු ලබන අවස්ථාවක ; හෝ

(ඒ) එක් ව්‍යවසායක්, ව්‍යාපාර ආයතනයක්, පුද්ගල සංගමයක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් වන අවස්ථාවක අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් එකී ව්‍යාපාර ආයතනයේ, පුද්ගල සංගමයේ හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයේ සියයට දහයට නොඅඩු කොටසක් හිමිව තිබෙන අවස්ථාවක ; හෝ

(ඔ) ව්‍යවසායන් දෙක අතර නියමකර දක්වා ඇති පරිදි අනන්‍යතා බැඳියාවක සබඳතාවයක් ඇති විටෙක :

එකී ව්‍යවසායන් දෙක ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් වශයෙන් සැලකිය යුතු ය.

14. අනුරූපි ගැලපීම්

බදු අඩු කරනු ලැබ ඇති (හෝ අයකරනු ලැබිය හැකි වූ) වෙනත් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායකට ගෙවන ලද, ආශ්‍රිත ව්‍යවසායක මුළු ආදායම, 104අ වගන්තියෙහි විධිවිධාන යටතේ තීරණය කරනු ලබන අසම්බන්ධිත මිල මත ගණනය කර ඇති අවස්ථාවක ප්‍රථමයෙන් සඳහන් කරන ලද ව්‍යවසාය සම්බන්ධයෙන් අසම්බන්ධිත මිල හෝ නිර්ණය කිරීමේ හේතුව නිසා, අනෙකුත් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ ආදායම ප්‍රතිගණනය නොකෙරේ.

09-27